

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเลนส์สัมผัส (Contact Lens)

รัชดา รางกระโทก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2555

Legal Problems on Contact Lens Business

RATCHADA RANGKRATOKE

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws**

Department of Law

Pridi Bhanomyong Faculty of Law, Dhurakit Pundit University

2012

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์ของ รองศาสตราจารย์ ดร. กัลยา คณศิริ ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้เมตตาและกรุณาต่อผู้เขียนมาโดยตลอดในการให้คำปรึกษา แนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์ รวมทั้งได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์ ที่ได้กรุณาเสียเวลาอันมีค่ารับเป็นประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ และรองศาสตราจารย์พนิจ ทิพย์มณี ที่ได้กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และได้ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง พร้อมทั้งให้ คำแนะนำต่างๆ อันเป็นประโยชน์ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

สุดท้ายหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าประการใด ผู้เขียนขอเทิดบูชาพระคุณของบิดา มารดาและคณาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา หากมีข้อผิดพลาดหรือความบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับและยอมรับผิดแต่เพียงผู้เดียว และใคร่ขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

รัชดา รางกระโทก

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	6
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
1.7 บทนิยามศัพท์	8
2. ประวัติ ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค	
ในการประกอบธุรกิจเลนส์สัมผัส (Contact Lens).....	10
2.1 ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับเลนส์สัมผัส	10
2.1.1 ประวัติความเป็นมาในต่างประเทศ	11
2.1.2 ประวัติความเป็นมาในประเทศไทย	15
2.2 ความหมาย และชนิดของเลนส์สัมผัส.....	17
2.2.1 ความหมายของเลนส์สัมผัส	17
2.2.2 ชนิดหรือประเภทของเลนส์สัมผัส	19
2.2.2.1 เลนส์สัมผัสชนิดแข็ง (Hard Contact Lens)	
หรือ (Rigid Gas Permeable Contact Lens).....	19
2.2.2.2 เลนส์สัมผัสชนิดนิ่ม (Hydrogel หรือ Soft Contact Lens).....	19
2.2.2.3 เลนส์สัมผัสชนิดกึ่งแข็งกึ่งนิ่ม (GAS Permeable Contact Lens).....	20
2.3 คำนิยมทัศนคติพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อการใช้เลนส์สัมผัส	
แบบแฟชัน (Big Eyes).....	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

2.4 การคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับการใช้เลนส์สัมผัสกับความสัมพันธ์	
ในทฤษฎีความรับผิดในสินค้าที่ไม่ปลอดภัย.....	24
2.4.1 ความหมายของสินค้าไม่ปลอดภัย (Product Liability).....	24
2.4.2 ทฤษฎีความรับผิดเกี่ยวกับสินค้าที่ไม่ปลอดภัย	25
2.4.3 ความสัมพันธ์ของการประกอบธุรกิจเลนส์สัมผัสกับสินค้าที่ไม่ปลอดภัย	27
2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในการเยียวยาความเสียหาย	29
2.5.1 แนวคิดและทฤษฎีการคุ้มครองผู้บริโภค.....	29
2.5.1.1 ทฤษฎีความรับผิดทางสัญญา.....	30
2.5.1.2 ทฤษฎีความรับผิดทางละเมิด	32
2.5.1.3 ทฤษฎีความรับผิดโดยเคร่งครัด	34
3. มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคที่ใช้ในการควบคุมการประกอบธุรกิจ	
เลนส์สัมผัส (Contact Lens) ของประเทศไทยกับกฎหมายต่างประเทศ.....	35
3.1 มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคจากการใช้เลนส์สัมผัส	
ในประเทศไทย.....	36
3.1.1 บุคคลที่เกี่ยวข้องในการประกอบธุรกิจเลนส์สัมผัส.....	36
3.1.1.1 ผู้ผลิต ผู้นำเข้าและผู้ขาย.....	37
3.1.1.2 ผู้บริโภค.....	38
3.1.1.3 ความสัมพันธ์ของผู้ประกอบธุรกิจเลนส์สัมผัสกับผู้บริโภค	39
3.1.2 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเลนส์สัมผัส	40
3.1.2.1 สิทธิและการคุ้มครองผู้บริโภคจากธุรกิจเลนส์สัมผัส	40
3.1.2.2 สิทธิของผู้บริโภคจากการรับบริการในสถานประกอบธุรกิจ	
เลนส์สัมผัส	41
3.1.2.3 การตรวจสอบมาตรฐานและคุณภาพของเลนส์สัมผัส	42
3.1.2.4 การควบคุมผู้ตรวจวัดสายตาในสถานที่ขายเลนส์สัมผัส	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.1.3 หน่วยงานที่กำกับดูแลการทำธุรกิจเลนส์สัมผัส.....	47
3.1.3.1 การเริ่มประกอบธุรกิจ.....	48
3.1.3.2 การควบคุมมาตรฐานเลนส์สัมผัส.....	56
3.1.3.3 การใช้ การแนะนำรักษา.....	59
3.1.4 ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการใช้เลนส์สัมผัส (Contact Lens)	64
3.1.5 การเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการใช้เลนส์สัมผัส (Contact Lens)	67
3.1.5.1 การเยียวยาความเสียหาย	67
3.1.5.2 ภาระการพิสูจน์ค่าเสียหายเพื่อการเยียวยาความเสียหาย.....	71
3.1.6 มาตรการทางกฎหมายในการลงโทษผู้ประกอบการธุรกิจเลนส์สัมผัส	72
3.2 มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคจากการประกอบธุรกิจ เลนส์สัมผัสในต่างประเทศ	75
3.2.1 มาตรการทางกฎหมายในการประกอบธุรกิจเลนส์สัมผัส ในประเทศสหรัฐอเมริกา	75
3.2.1.1 การควบคุมการประกอบธุรกิจเลนส์สัมผัส.....	76
3.2.1.2 การเยียวยาความเสียหายจากการใช้เลนส์สัมผัสที่ไม่ปลอดภัย.....	79
3.2.1.3 บทลงโทษผู้ประกอบการธุรกิจเลนส์สัมผัสที่ก่ออันตราย และความเสียหายแก่ผู้บริโภค	79
3.2.2 มาตรการทางกฎหมายในการประกอบธุรกิจเลนส์สัมผัสในประเทศญี่ปุ่น	81
3.2.2.1 การควบคุมการประกอบธุรกิจเลนส์สัมผัส.....	81
3.2.2.2 การเยียวยาความเสียหายจากการใช้เลนส์สัมผัสที่ไม่ปลอดภัย.....	84
3.2.2.3 บทลงโทษผู้ประกอบการธุรกิจเลนส์สัมผัสที่ก่ออันตราย และความเสียหายแก่ผู้บริโภค	85

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย	
กรณีการใช้เลนส์สัมผัส.....	87
4.1 วิเคราะห์การตรวจสอบมาตรฐานและคุณภาพของเลนส์สัมผัส.....	88
4.1.1 ปัญหาการตรวจสอบมาตรฐานและคุณภาพของเลนส์สัมผัส.....	88
4.1.2 ปัญหามาตรฐานและคุณภาพของสถานประกอบธุรกิจเลนส์สัมผัส.....	92
4.1.3 ปัญหามาตรฐานและคุณสมบัติผู้ขายเลนส์สัมผัส.....	94
4.1.4 ปัญหาการควบคุมการขายเลนส์สัมผัส.....	96
4.2 วิเคราะห์ปัญหาความรับผิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย.....	98
4.2.1 ปัญหาความรับผิดทางสัญญา.....	98
4.2.2 ปัญหาความรับผิดทางละเมิด.....	100
4.3 วิเคราะห์ปัญหาการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการใช้เลนส์สัมผัส.....	100
4.3.1 ปัญหาการเยียวยาความเสียหายต่อผู้บริโภค.....	100
4.3.2 ปัญหาการเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจหรือผู้จำหน่ายต้องรับผิด.....	101
4.3.3 ปัญหาการเยียวยาในเรื่องค่าเสียหาย.....	101
4.4 วิเคราะห์ปัญหามาตรการลงโทษผู้ประกอบการธุรกิจเลนส์สัมผัส.....	102
4.4.1 มาตรการลงโทษผู้ผลิต ผู้นำเข้า เลนส์สัมผัสที่ฝ่าฝืนกฎหมาย.....	102
4.4.2 มาตรการลงโทษผู้ขายเลนส์สัมผัสที่ฝ่าฝืนหรือทำผิดกฎหมาย.....	103
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	104
5.1 บทสรุป.....	104
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	106
บรรณานุกรม.....	113
ภาคผนวก.....	120
ประวัติผู้เขียน.....	140